

14 februari 2019

Gevaarlijke stoffen

Van informatie naar kennis en kennisoverdracht

Toelichting Stoffenmanager SHARE

Healthy
Workplaces
MANAGE
DANGEROUS
SUBSTANCES

info@cosanta.nl

Cosanta BV

Albert Hollander

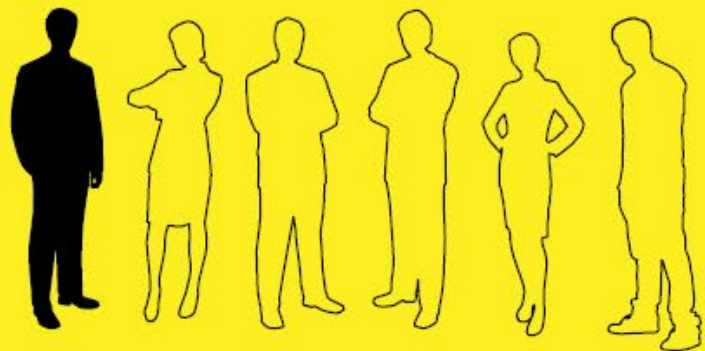
albert.hollander@cosanta.nl

Leonie de Jong

leonie.dejong@cosanta.nl

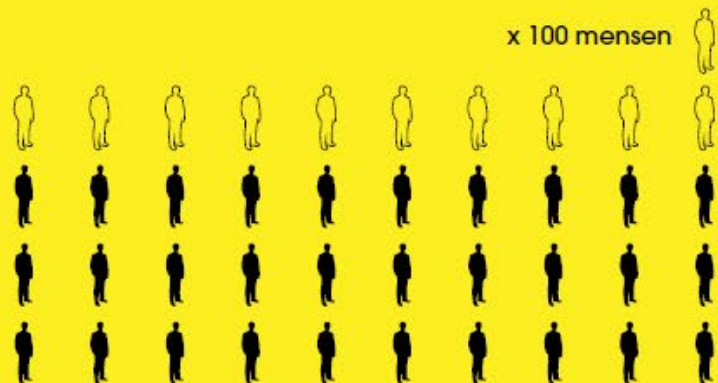

**1 op de 6 werknemers
(ruim 1 miljoen Nederlanders) heeft te maken
met gevaarlijke stoffen**

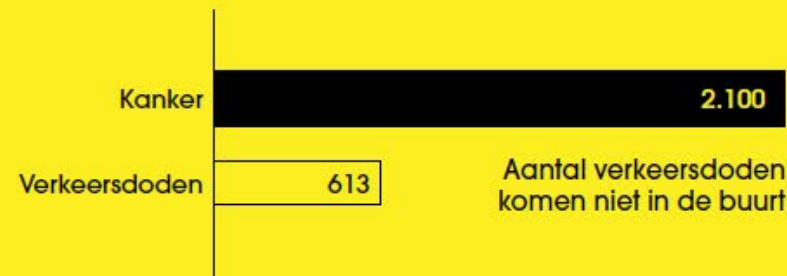

**Jaarlijks sterven er ongeveer 4.100 mensen
aan beroepsziekten**

Waarvan ongeveer 3.000 als gevolg van stoffenblootstelling

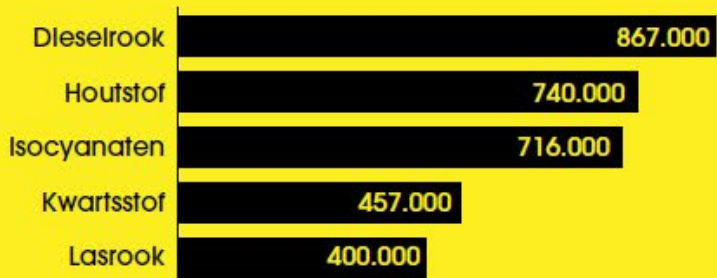

**Kanker is 2.100 keer de hoofdoorzaak van
sterfgevallen door werken met gevaarlijke stoffen**

Stoffen die longaandoeningen veroorzaken

Het aantal werkenden dat mogelijk
aan een stof wordt blootgesteld

**1 op de 3 bedrijven werkt
met gevaarlijke stoffen**

Sluipmoordenaar

In 80% van de tijd openbaart de ziekte zich na pensionering
en in 20% tijdens het werkzame leven

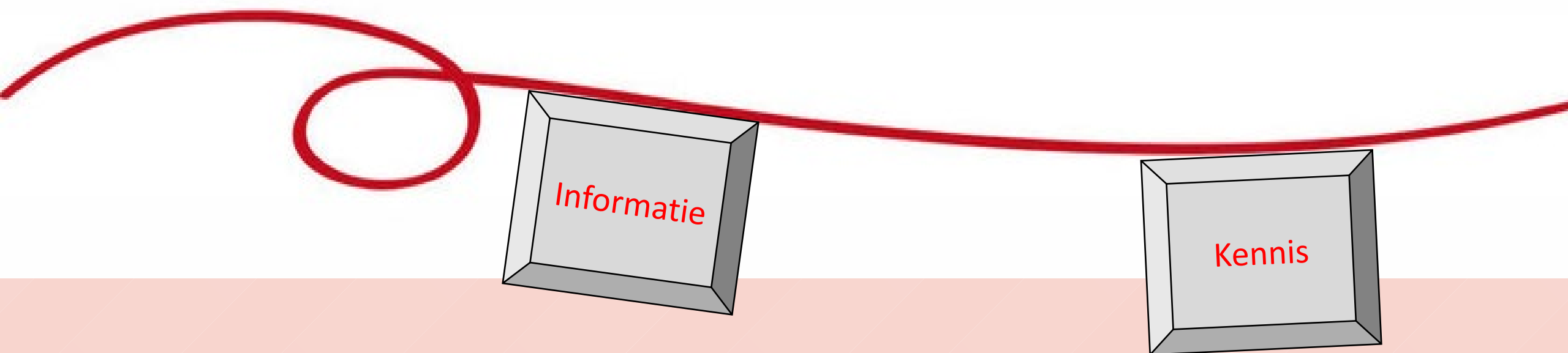

Aanvullende cijfers

- ✓ schatting, ruim 30.000 verschillende stoffen: mengsels?
- ✓ informatie over stoffen: gebrekkig, technisch, ingewikkeld, veel,
- ✓ aandacht besteed aan preventie is afhankelijk van andere issues die aandacht vragen
- ✓ Arbowet: 25% bedrijven leeft wet na (heeft informatie over risico's)
- ✓ werkgevers vertrouwen op motivatie & kunde werknemers om gezond te werken
- ✓ werknemers weten vaak niet met welke stoffen zij werken en wat de risico's zijn
- ✓ werknemers zijn geneigd risico's te relativeren en zelfs te bagatelliseren
- ✓ persoonlijke beschermingsmiddelen vaak niet gebruikt: draagcomfort en tijdsdruk
- ✓ hoe pak ik het aan?

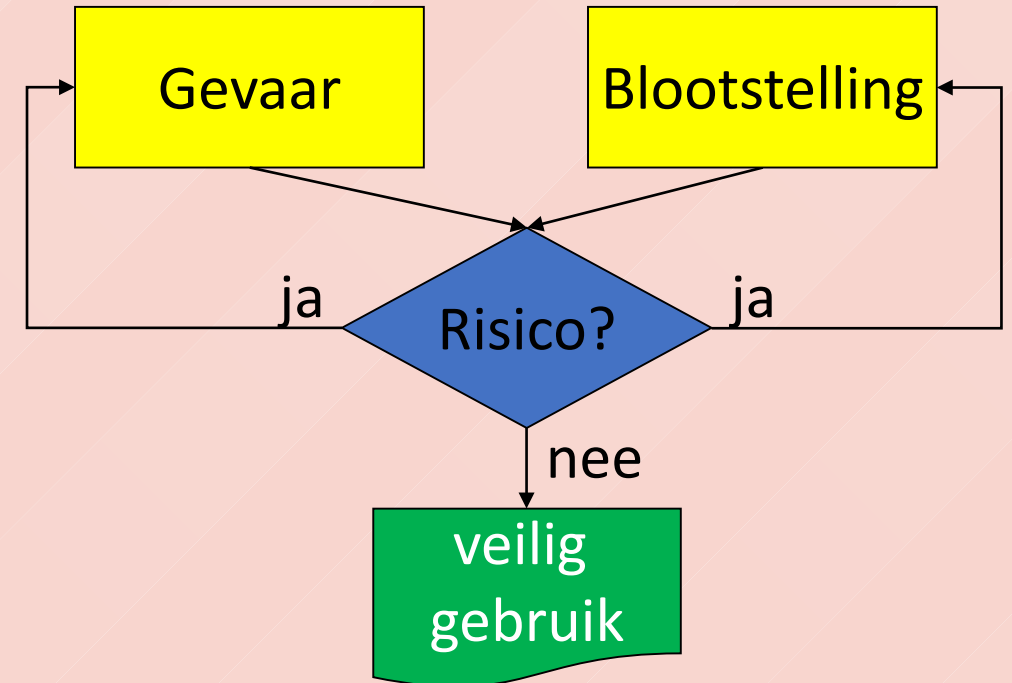
De rode draad...

De relevante regelgeving

- ✓ **Directive 98/24/EC – CAD**
- ✓ **Directive 2004/37/EC - Carcinogens or mutagens at work**
- ✓ **Regulation (EC) No 1907/2006 – REACH**
- ✓ **Regulation (EC) No 1272/2008 – CLP**

Stoffenmanager[®] implementatiestappen

gevaarlijkestoffen.zelfinspectie.nl

1. Inventariseren

2. Beoordelen

3. Maatregelen

4. Borging

Inventariseren

- Wetgeving
- VIB producten
- Componenten
- CMR
- Register

Prioriteren

- Kwalitatief
- Inhalatie
- Huid
- Ogen
- Specifieke risico's

Beoordelen

- Kwantitatief
- Inhalatie
- Grenswaarden
- Metingen
- Biomonitoring

Beheersen

- STOP principe
- Maatregelen
- Protectiefactoren
- Plan van Aanpak
- Veilige werkwijze

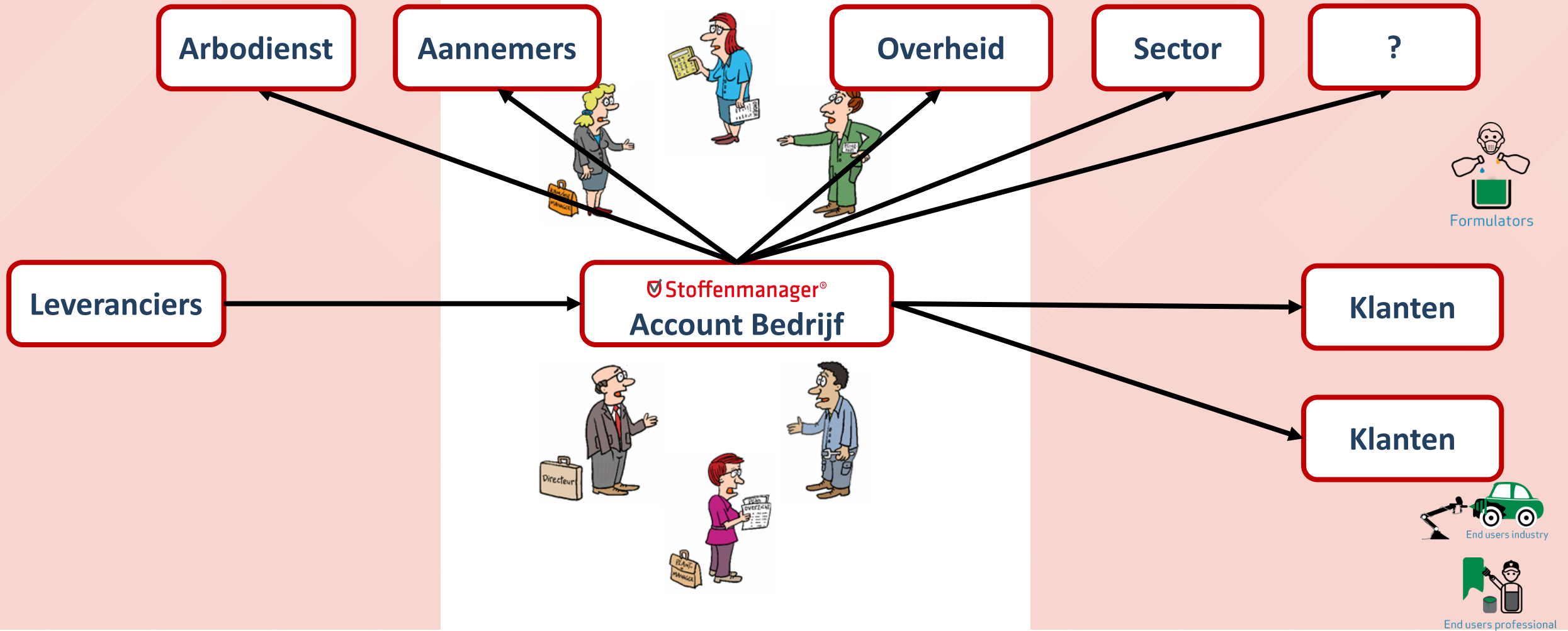
Implementeren

- Werkplekinstructie
- Interne training
- Inkoop/verkoop
- Voorlichting
- Gedrag

Borgen

- Procedures
- Persoonsdossier
- PMO/PAGO
- Ketenaanpak
- Audits

Keten & stakeholders

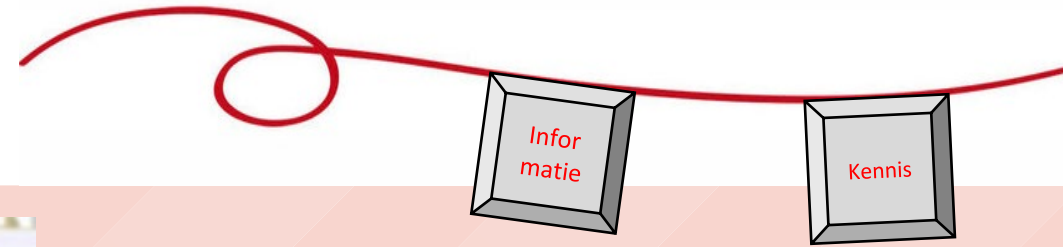

Wirwar aan actoren en informatie

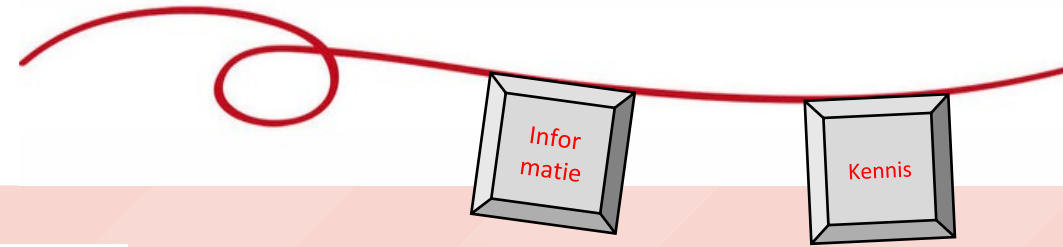
Wat doe je nu?

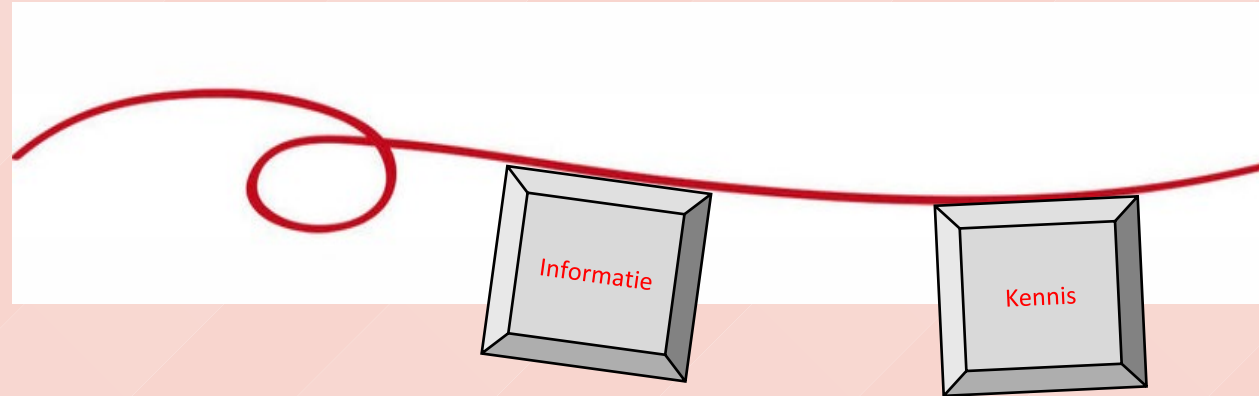
Een hele stapel VIB's

Van VIB naar WIK

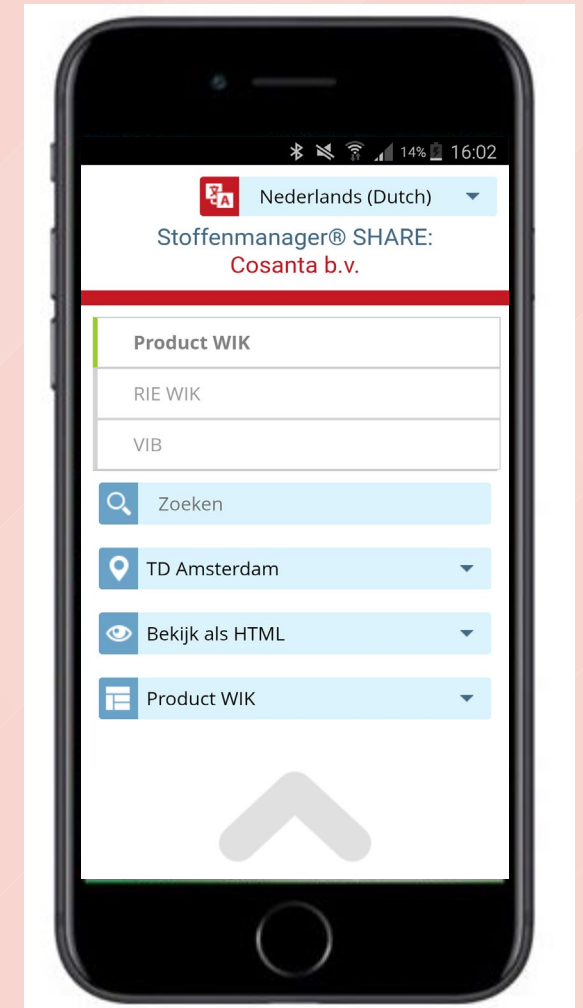
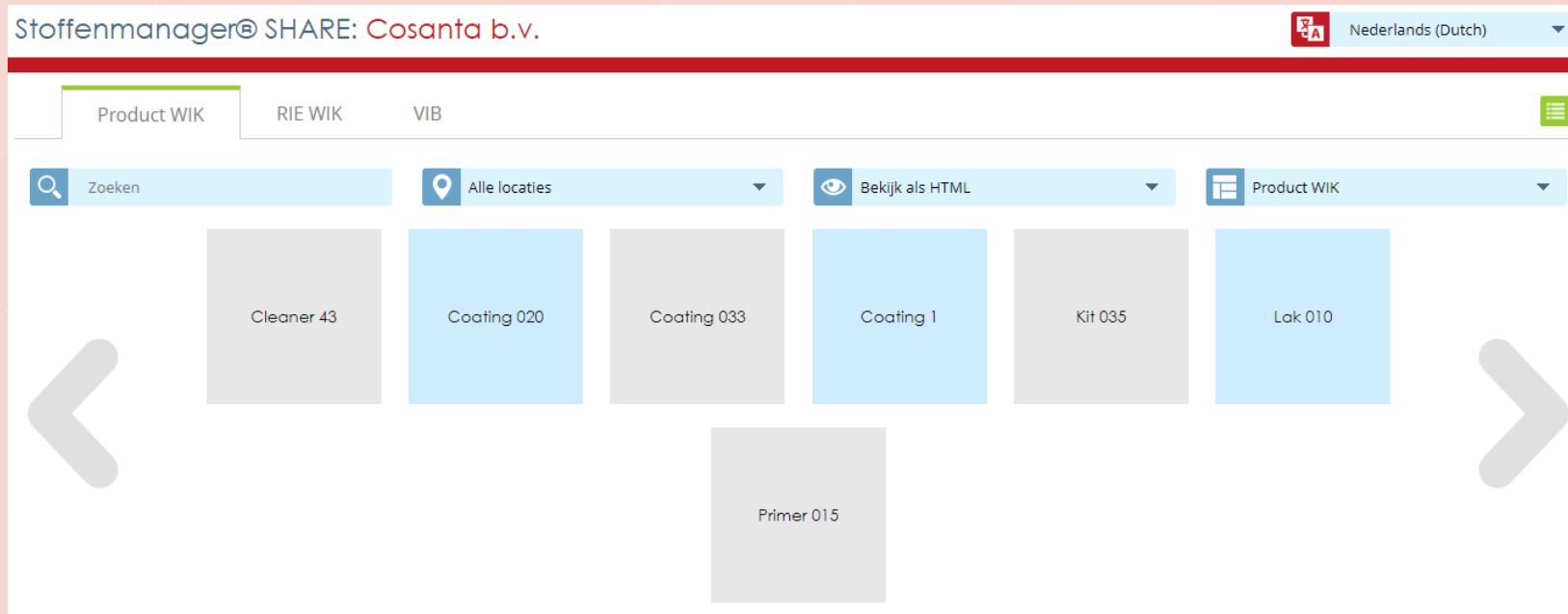
Informatie ordenen en omzetten

Stoffenmanager[®] kan je daarbij helpen

Stoffenmanager® SHARE

- Informatie delen

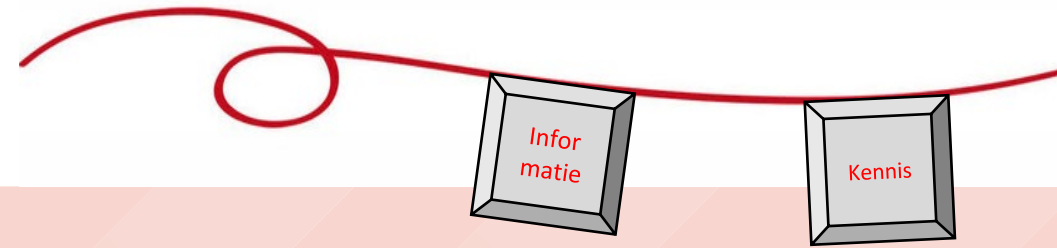
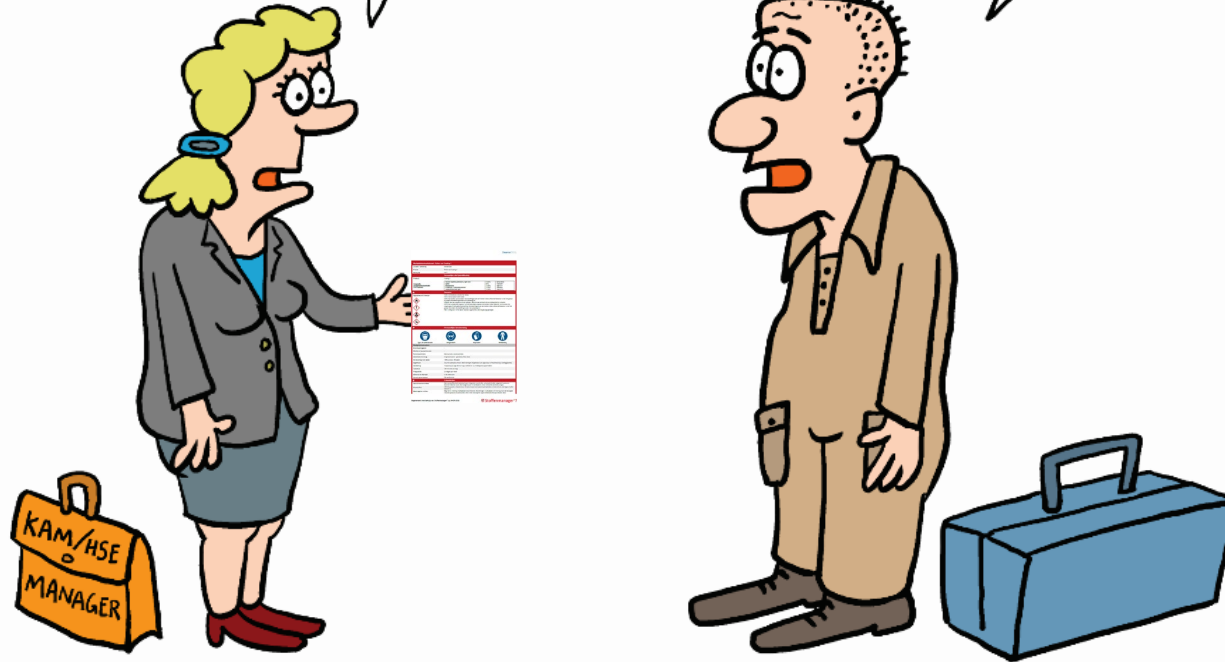
(Ingewikkelde formule)

Wat dacht je?

Kennis?

Als je kijkt naar de grenswaarden, zie je dat de taakconcentratie omlaag moet. Dus je moet beheersmaatregelen nemen.

?

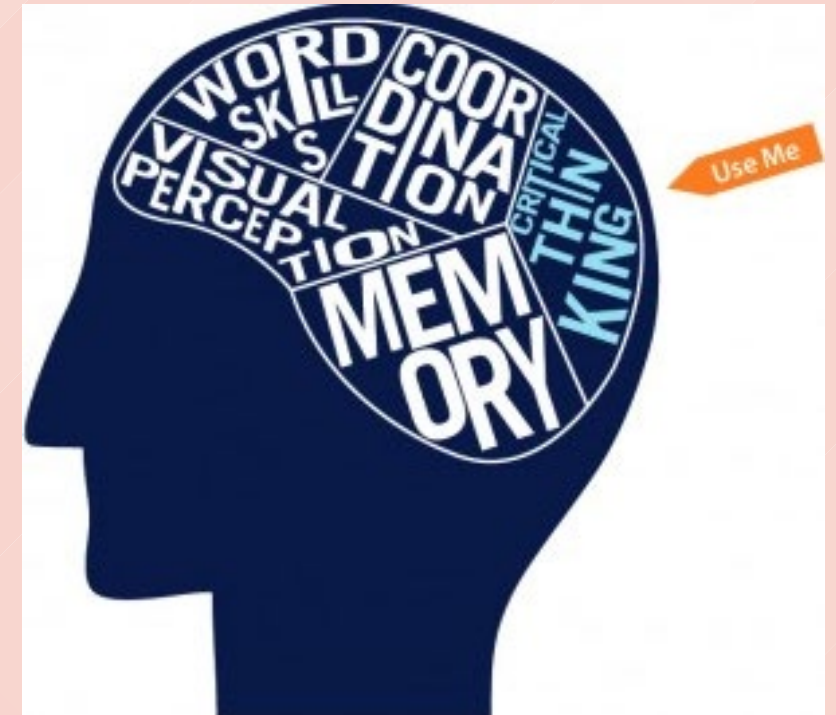
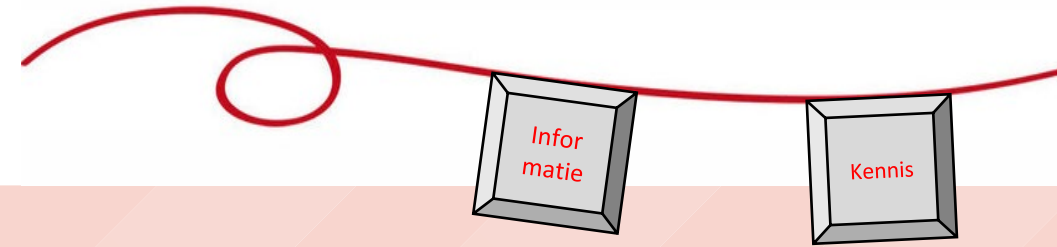

Kennis

*Kennis =
Informatie x Ervaring*

Weggeman 2000

- Informatie wordt dus pas kennis op het moment dat het bewerkt is met ervaring (vaardigheid en houding).
- Misschien wordt in de praktijk te veel aandacht besteed aan informatieoverdracht en te weinig aan kennisoverdracht.
- Hoe zorgen we ervoor dat informatie kennis wordt bij werknemers?

De behoeftes ten aanzien van preventie

Infor
matie

Kennis

Toepassing STOP

- behoefte aan toepassing arbeidshygiënische strategie

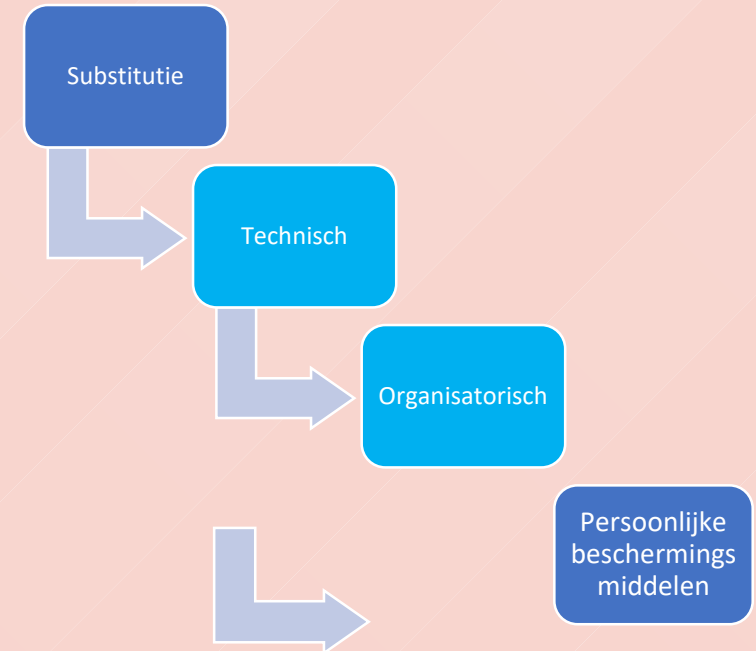
Dialogo tussen management en medewerkers

- er is behoefte aan een verbetering in de communicatie tussen werkvloer en management over gevaarlijke stoffen

Kennis

- hoeveelheid informatie die medewerkers aangeboden krijgen in veel gevallen **niet bijdraagt aan een verbeterd bewustzijn** van de schadelijke stoffen op de werkvloer. Medewerkers constateren dat veel van de informatie die zij ontvangen **onduidelijk of niet goed toepasbaar** is in de praktijk

Arbeidshygiënische strategie/ STOP

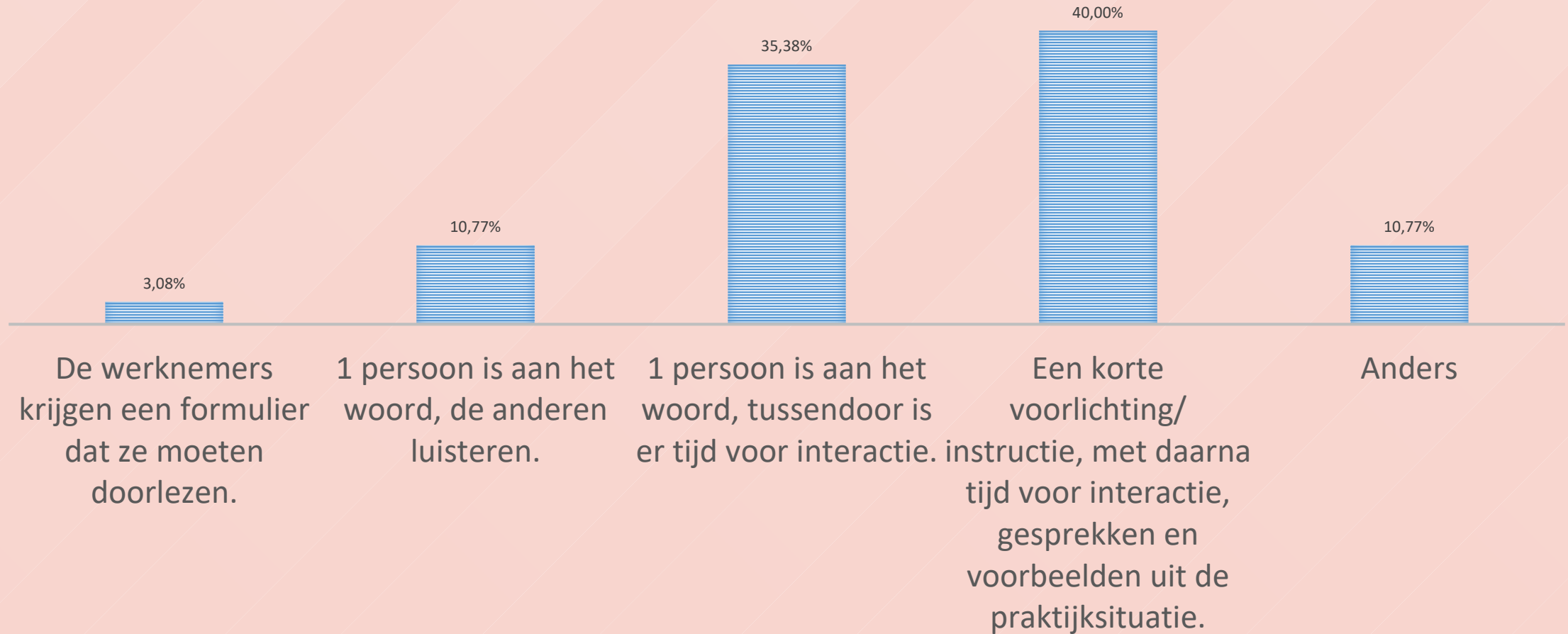
Preventie beroepsziekten door stoffen: TNO vooronderzoek SZW Programma "Beter aan de slag met stoffen"

Enquête onder de gebruikers van Stoffenmanager®

Over voorlichting en instructie aan medewerkers op het gebied van gevaarlijke stoffen

Didactiek tijdens voorlichtingen

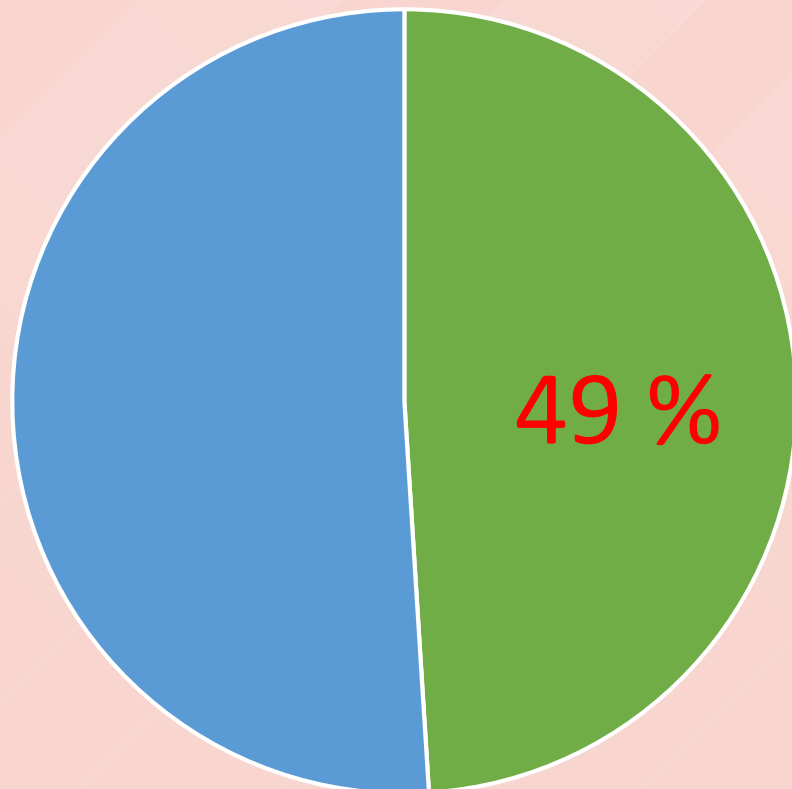
DIDACTIEK TIJDENS VOORLICHTINGEN

Ervaringen na het geven van een voorlichting

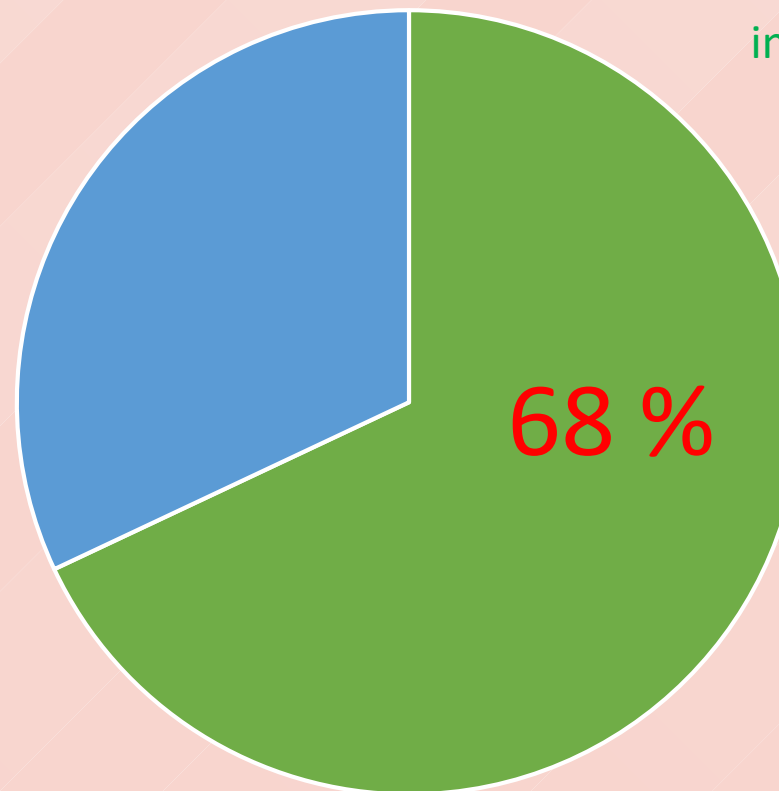
Groen = Praat met elkaar over de voorlichting, handelt naar de gemaakte afspraken of komt met eigen initiatieven en ideeën.

Minder rijke didactiek

■ Betrokken ■ Minder betrokken

Rijkere didactiek

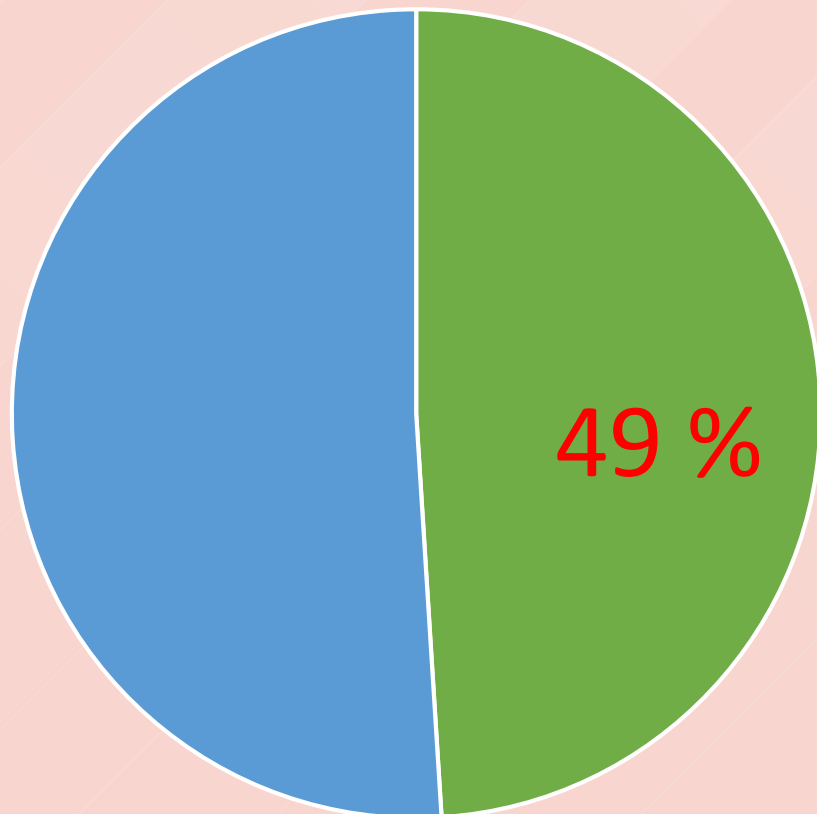

■ Betrokken ■ Minder betrokken

Ervaringen na het geven van een voorlichting; frequentie

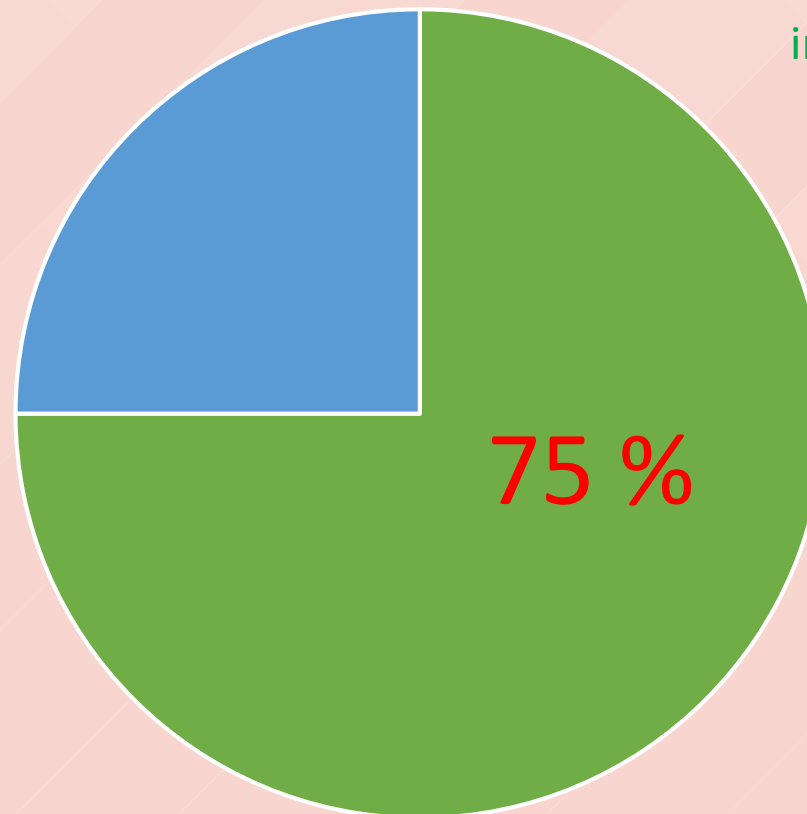
Groen = Praat met elkaar
over de voorlichting,
handelt naar de
gemaakte afspraken of
komt met eigen
initiatieven en ideeën.

Eén keer of minder per jaar

■ Betrokken ■ Minder betrokken

Vijf keer of meer per jaar

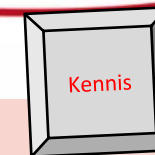
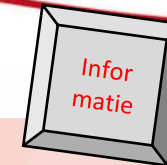
■ Betrokken ■ Minder betrokken

Conclusie

Regelmatig voorlichtingen over gevaarlijke stoffen geven.

Gebruik een rijke didactiek voor effectievere voorlichting.

Stoffenmanager® Implementatiestappen

1

Inventariseren

- Wetgeving
- VIB producten
- Componenten
- CMR
- Register

2 / 3

Prioriteren

- Kwalitatief
- Inhalatie
- Huid
- Ogen
- Specifieke risico's

4

Beoordelen

- Kwantitatief
- Inhalatie
- Grenswaarden
- Metingen
- Biomonitoring

5

Beheersen

- STOP principe
- Maatregelen
- Protectiefactoren
- Plan van Aanpak
- Veilige werkwijze

6

Implementeren

- Werkplekinstructie
- Interne training
- Inkoop/verkoop
- Voorlichting
- Gedrag

Borgen

- Procedures
- Persoonsdossier
- PMO/PAGO
- Ketenaanpak
- Audits

Denk na over in welke stap jouw bedrijf zit

Werkvorm: Zoek een hoek...

GESCHIKT

ONGESCHIKT

- Er hangen woorden aan de muur.
- Ga bij het woord staan dat passend is bij jouw bedrijf.
- Zoek iemand anders die bij hetzelfde woord staat en bespreek de volgende vragen met elkaar:
 - Vraag 1: Waarom vind je dat je bedrijf zich in deze stap bevindt?
 - Vraag 2: Welke activiteiten doen jullie om in de volgende stap te komen?
 - Vraag 3: Welke hulp heb je nodig om in de volgende stap terecht te komen?

Coöperatieve leerstrategieën, Research, principes en de praktische uitwerking Dr. Spencer Kagan, 2013

De “do’s & don’ts”: Coöperatieve strategieën

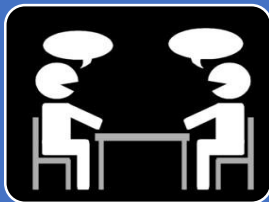
Actief leren

- Korte instructie afgewisseld met bewegen

Activeren van het brein

- Tijdens interactie veel hersenactiviteit

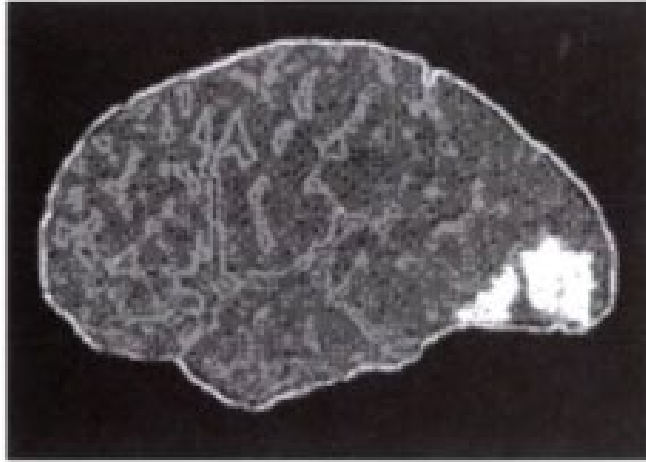
Gesprekken met elkaar

- Door gesprekken met elkaar, ook meer interactie op de werkvloer

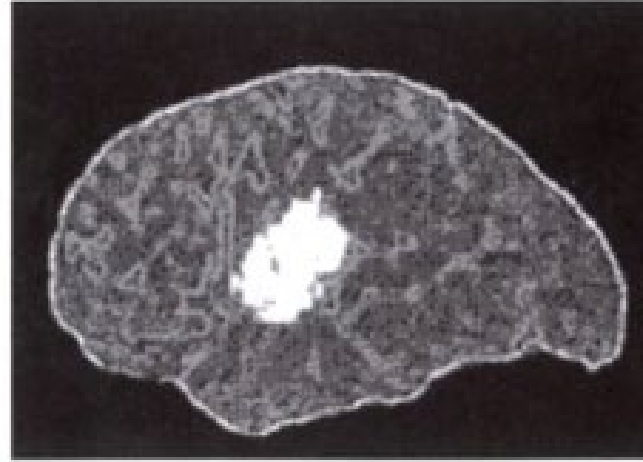
GESCHIKT
 ONGESCHIKT

Coöperatieve strategieën

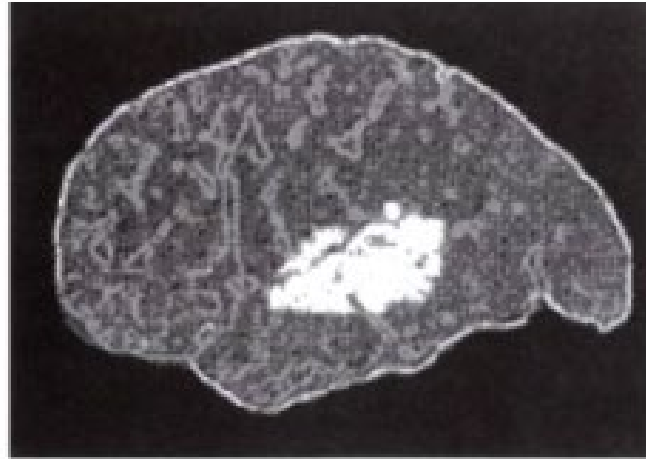
Lezen

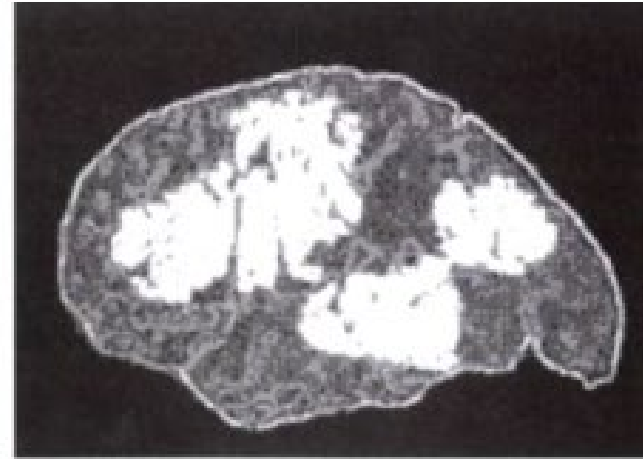
Nadenken over woorden

Luisteren

Denken en praten met anderen

Breïnactiviteit n.a.v. Mapping the mind R. Carter

Werkvorm: Mix, ruil en koppel

- 12 personen krijgen een symbool of betekenis van een symbool.
- Je loopt rond.
- Je vraagt aan een ander wat jouw symbool betekent en omgekeerd.
- Je ruilt de kaartjes om.
- Je stelt de vraag aan een ander.
- Op een signaal, zoek je de persoon op die past bij jouw kaartje.

	WIK	
		H-zin
P-zin		

Coöperatieve leerstrategieën, Research, principes en de praktische uitwerking Dr. Spencer Kagan, 2013

Werkvorm: Placemat

In groepjes van vier:

Individueel opschrijven wat je bevindingen (qua veiligheid en gevaarlijke stoffen) zijn per foto, dit schrijf je in de “driehoek”. Schrijf op wat je er gevaarlijk aan vindt.

Met elkaar bespreken, beschrijf de goede werkwijzen in het ovaal.

Centraal nabespreken van de bevindingen.

Coöperatieve leerstrategieën, Research, principes en de praktische uitwerking Dr. Spencer Kagan, 2013

Afsluiting

EEN BEELD ZEGT MEER DAN 1000 WOORDEN...

